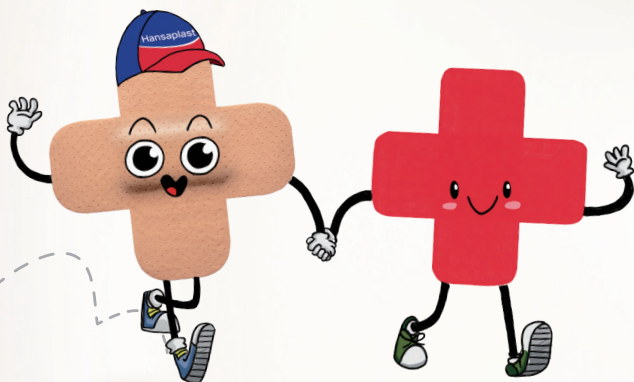

ANTE OS PEQUENOS ACCIDENTES

SÚMATE A PRACTICAR OS PRIMEIROS AUXILIOS

APRENDE A PREVER E ACTUAR!

P Protexer**A** Avisar**S** Socorrer**Que facer en caso de accidente?**

En xeral, a maioría dos accidentes que ocorren no ámbito doméstico non revisten gravidade. Non obstante, cando acontecen, temos que actuar con orde e serenidade, para que a atención á persoa sexa o máis correcta posible.

P**Protexer o lugar**

Fai seguro o medio, co fin de evitar que se produza un novo accidente. Por exemplo, se estás cociñando e a tixola prende lume, pon unha tapa enriba para afogar a lapa ou, se te cortaches cun coitelo, retírao, para non o deixar ao alcance dos máis pequenos.

A**Avisar**

Unha gran parte dos accidentes que acontecen no fogar pódense solucionar se temos uns coñecementos básicos de primeiros auxilios.

Agora ben, se o cres necesario, pide axuda (a un veciño ou veciña, por exemplo...).

E, se a situación reviste gravidade, chama ao 112 ou acode ao centro de saúde máis próximo, segundo creas oportuno.

Protexer
o lugar

112

Avisar

En Cruz Vermella sabemos que nos primeiros momentos que seguen a un accidente doméstico xorden os nervios e é doado perder a calma, xa que normalmente as persoas afectadas son coñecidos (fillos, nais, irmáns, veciñas...) e moitas veces non sabemos que hai que facer. Por iso, desenvolvemos un **esquema de actuación** doado de recordar, ao que denominamos **“Conduta PAS” (Protexer, Avisar e Socorrer)**.

S

Socorrer

Se a vítima aparenta gravidade, o primeiro é valorar os signos vitais, para saber como están a funcionar o cerebro (consciencia), os pulmóns (respiración) e o corazón.

Asegúrate de que está consciente:

Se a persoa ferida non reacciona ao falarlle, ao tocarlle ou ao estimulala suavemente (por exemplo cun belisco), probablemente estea inconsciente.

Comproba que respira:

Para saber se unha persoa respira espontaneamente, debes “ver, oír e sentir” a súa respiración.

Se non respira normalmente, actúa como se explica **no punto n.º 6 desta guía: “Como realizar a reanimación cardiopulmonar (RCP)”**.

Socorrer

As lesións máis habituais son as contusións, as lesións articulares (escordaduras, luxacións) ou mesmo a fractura dalgún óso.

A aparición de **inflamación ou inchazo** (croque) na zona afectada indica que houbo un traumatismo local interno, que adoita acompañarse de dor máis ou menos intensa.

Como pauta xeral tras unha caída, se a vítima manifesta unha **dor acusada** nunha zona concreta e/ou observas unha **deformidade** evidente, non a forces a moverse nin a poñerse de pé (se non pode facelo por si mesma).

Mantén en repouso a zona afectada, sen movela, e aplica frío localmente (xeo envolto nunha compresa) para calmar a dor e, dependendo da súa intensidade deste, considera a necesidade de pedir axuda ao 112, para que valoren a posible gravidade da lesión.

Se **tras un golpe na cabeza**, a persoa sangra polo oído, ten vómitos ou perde o coñecemento, pide axuda canto antes: **chama ao 112**.

Caso especial

Rotura dun dente

Cando como consecuencia dun golpe se produce a rotura dun dente, conserva o anaco na saliva do accidentado, en leite ou en soro fisiolóxico. Se saíu enteiro, tenta volver metelo no oco que deixou tocándoo pouco e sempre pola zona que non encaixa na enxiva. Acode o antes posible ao dentista.

Antes de curar unha ferida, lava ben as mans con auga e xabón. Tamén ao rematar.

A continuación, lava a ferida con auga e xabón ou con soro fisiolóxico a chorro para arrastrar a sucidade. Realiza a limpeza de dentro cara a fóra, para evitar a entrada de xermes na ferida.

Nunha gasa estéril, pon un desinfectante iodado (povidona iodada) e aplícao sobre a ferida, de dentro cara fóra e sen tocar a parte da gasa que vaia entrar en contacto con ela.

Tápaas cun apósito ou cunha gasa estéril suxeita cunha venda ou esparadrapo.

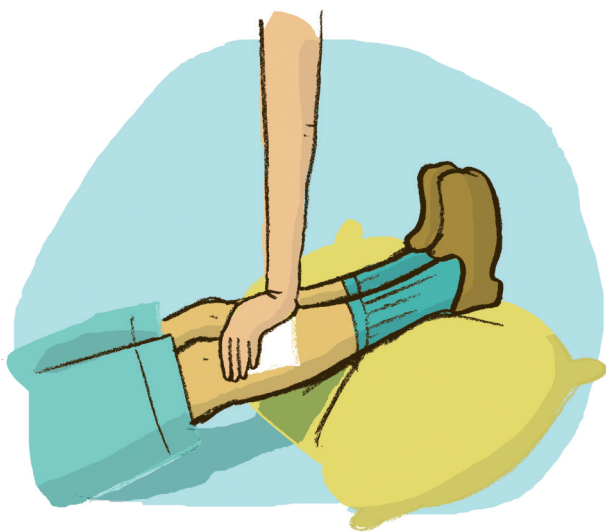
Non empregues algodón nin alcohol para limpar unha ferida.

Non apliques pos, unguentos ou pomadas que conteñan antibióticos, nin remedios caseiros.

Nunca extraias un obxecto grande cravado nunha ferida, pois pode estar facendo de tapón e impedindo que saia o sangue. Inmobilízao e consegue axuda médica.

A perda de sangue alarma moito, porque o mancha todo, así que cando se produce unha hemorraxia é **importante que manteñas a calma e tranquilices á persoa ferida.**

Séntaa nunha cadeira ou tómbaa no chan, pode sufrir un esvaecemento e unha caída podería causar novas lesións.

Cobre a ferida con gasas ou cun pano limpo e comprime sobre esta firmemente coa man durante 10 minutos.

Utiliza unha vendaxe compresiva, se a tes á man na caixa de primeiros auxilios. A presión sobre a ferida será máis uniforme e eficaz.

Se as compresas se empapan de sangue, non as quites, coloca outras enriba e continúa apertando.

Pide axuda médica ou acode a un servizo de urxencias se ves que continúa saíndo sangue.

O primeiro é apartar a fonte de calor que causou a queimadura (tapar a tixola se prendeu lume, desenchufar o ferro de pasar...).

Arrefriar a queimadura inmediatamente, botando un chorro suave de auga fría sobre a zona afectada durante 10 ou 15 minutos, ou máis se continúa a dor.

Se a dor persiste, aparecen ampolas (cun líquido claro no seu interior), a zona afectada ten o aspecto de estar “carbonizada” ou o tamaño da queimadura é superior ao da palma da man da vítima, acode a un centro sanitario.

Casos especiais

Roupa ardendo

Se a queimadura se produce por unha lapa que prende a roupa, hai que impedir que a persoa corra, pois avivaríase o lume. Hai que envolvero nunha peza ampla de abrigo ou tiralo ao chan e envorcallalo, facelo rodar. A continuación, hai que arrefrialo con auga fresca, envolvero cunha tea limpa ampla (unha saba) e chamar ao 112. Non lle debe quitar nunca a roupa que estea adherida á pel.

Produto corrosivo

Se a queimadura se produciu por un produto corrosivo (lixivia, sosa, amoníaco, augarrás, etc.), retira a roupa (con coidado de non te salpicar) e lava á persoa accidentada con auga abundante (na bañeira por exemplo), durante un mínimo de 15 minutos.

Electrocución

En caso de electrocución, desconecta inmediatamente a rede xeral. Se non é posible desconectala, aparta á vítima da fonte de electricidade utilizando un obxecto illante, coma un pau, unha toalla seca, etc. Chama ao 112. Se non respira, realiza a reanimación cardiopulmonar. (Ver punto seguinte)

Reanimación cardiopulmonar (RCP)

Como detectar a parada cardiorrespiratoria e que debes facer.

Cando tras un accidente no fogar e, aínda que non saibas a causa, vexas que unha persoa está inconsciente e non respira espontaneamente, debes iniciar rapidamente as manobras de reanimación cardiopulmonar.

1 Asegura o lugar dos feitos. Elimina os perigos que ameacen a túa seguridade, a da vítima ou a das persoas que estean alí.

2 Comproba o estado de consciencia da vítima.

Axeónllate á altura dos seus ombros da vítima e sacódeos con suavidade. Achégate á súa cara e preguntalle en voz alta se se atopa ben: **Se responde:** déixaa na posición na que se atope e pasa a realizar unha valoración secundaria poñendo solución aos problemas que vaias detectando.

Se non responde:

3 Pide axuda sen abandonala

e colócaa en posición de reanimación. Boca arriba cos brazos e pernas aliñados sobre unha superficie ríxida e co tórax ao descuberto.

4 Abre a vía aérea. Coloca unha man sobre a fronte e coa outra tira do queixo cara a arriba, para evitar que a lingua impida o paso do aire aos pulmóns.

5 **Comproba se respira normalmente mantendo a vía aérea aberta** (ver, oír, sentir durante non máis de 10 segundos).

Se respira normalmente:

- Colócaa en posición lateral de seguridade (PLS).
- Chama ao 112 ou busca axuda.
- Comproba periodicamente que segue respirando.

Se non respira normalmente:

6 **Pide axuda,** chama ao 112 ou pídelle a alguén que o faga e **inicia 30 compresións torácicas no centro do peito.**

7 **Realiza 2 insuflacións coa vía aérea aberta (fronte-queixo) e o nariz tapado.**

Se o aire non pasa na primeira insuflación, asegúrate de estar a facer ben a manobra fronte-queixo e realiza a segunda insuflación, entre ou non entre aire.

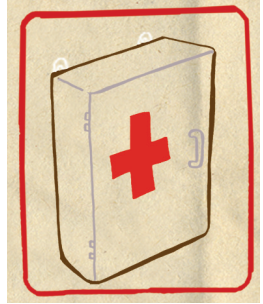
8 **Alterna compresións-insuflacións nunha secuencia 30:2** (30 compresións e 2 insuflacións) a un ritmo de 100 compresións por minuto.

9 **Non interrompas** ata que inicie a respiración espontánea, estas esgotado/a ou chegue axuda especializada.

A caixa de primeiros auxilios no fogar

Elementos que debe conter

A caixa de primeiros auxilios debe estar instalada **nun lugar accesible e coñecido polos habitantes da casa, aínda que fóra do alcance dos nenos pequenos**. Pode valer unha caixa hermética que sexa doada de transportar.

O seu contido ten que permitirmos facer fronte ás situacións que se presentan con máis frecuencia no ámbito doméstico, polo que a súa composición pode variar segundo as circunstancias sendo **recomendable que conteña, polo menos, os seguintes elementos:**

Material de auto-protección

- **Máscara de protección facial:** utilizarémola en caso de que sexa necesario realizar a respiración artificial boca a boca. Deste xeito, evitaremos o contacto directo con posibles secrecións, vómitos, etc. da persoa á que esteamos a atender.
- **Luvas de látex ou vinilo:** utilizarémolas sempre que vaimos realizar unha cura. Protéxennos do contacto directo co sangue e outros fluídos, secrecións, etc.
- **Toallíñas de alcohol:** utilizarémolas para desinfectar as nosas mans antes de realizar unha cura. Recordar que **NON** se deben utilizar directamente sobre as feridas.

A caixa de primeiros auxilios

Material de hemostase

- **Vendas hemostáticas** (de diferentes tamaños) para o control de hemorraxias.

Material de curas

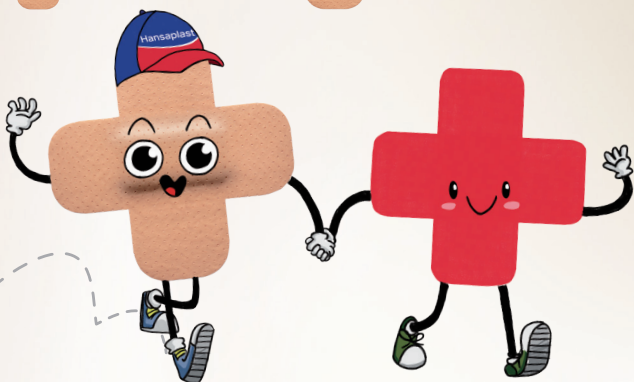
- **Soro fisiológico**; utilizarémolo para limpar feridas.
- **Antiséptico** (tipo povidona iodada), para previr a infección no caso das feridas.
- **Gasas** para cubrir feridas e/ou queimaduras (diferentes tamaños).
- **Esparadrapo**.
- **Apósitos** (banda de apósitos, para adaptar o tamaño ás necesidades).
- **Tesoiras** de puntas redondeadas.
- **Pinzas** sen dentes.

Material para protección de feridas, queimaduras e traumatismos articulares

- **Pano triangular** (140 x 100 x 100 cm). Serviranos tanto para improvisar unha estribeira, como para cubrir feridas, queimaduras, improvisar unha vendaxe, etc.
- **Vendas de diferentes tamaños**.

RECORDA

A caixa de primeiros auxilios para o fogar NON debería conter medicamentos: unha cousa é a caixa de primeiros auxilios e outra distinta, o pequeno dispensario que temos na casa, que debería conter elementos tales coma: termómetro, aparato de tensión arterial, analxésicos/ antitérmicos, crema antiinflamatoria, pomada para pequenas queimaduras, crema antihistamínica, etc.

Garda este folleto na caixa de primeiros auxilios

Aprender a previr e reaccionar correctamente ante un accidente é vital

Infórmate en:

www.hansaplast.es
www.cruzroja.es/formacion

Coa colaboración de:

 Cruz Vermella

www.cruzroja.es 902 22 22 92